

תפ"ח 64013/12/17 - מדינת ישראל נגד מחמד אבו אלחמאם

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר
תפ"ח 64013-12-17

המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
הנאשם

מחמד אבו אלחמאם
ע"י ב"כ עו"ד סוואעד

גזר דין

1. הנאשם הורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב אישום המחזיק שלושה אישומים. הנאשם הנו חברם של מוחמד אעוור ופואד קאק והשלושה קשרו לבצע מעשי טרור כנגד יהודים המתגוררים בשכונת סילוואן וכלפי שוטרים. במסגרת האישום הראשון, ביום 16/11/17, נפגשו השלושה וקשרו לידות בקבוקי תבערה לעבר שוטרים או יהודים. השלושה נפגשו בסילוואן, הנאשם הגיע עם חמישה בקבוקי זכוכית. בדרכו נפגש עם קאק. כאשר השלושה נפגשו, קאק הוציא מהשקית בקבוק בנזין והשלושה הכינו בקבוקי תבערה. בתאריך הנ"ל, סמוך לשעה 20:20, הגיעו השלושה לצומת בסילוואן והשליכו את בקבוקי התבערה לעבר ג'יפ משטרה שחנה במקום. שניים מהבקבוקים פגעו בחלקו האחורי של הג'יפ, ניפצו שמשותו האחורית והוא החל להתלקח. בגין כך הורשע הנאשם בעבירת מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, תשע"ו-2016, ובעבירת פעולה בנשק למטרת טרור לפי סעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור (שתי עבירות).

2. במסגרת המעשים באישום השני, ביום 26/11/17 נפגשו השלושה, לאחר שהצטיידו בבקבוקי תבערה וזיקוקים אותם הביא אעוור. שעה שחלף רכב בו מאבטח, שלושה נוסעים ונהג, בציר התימנים בסילוואן, הציתו השלושה את בקבוקי התבערה וירדו אל הציר ליידות את הבקבוקים לעבר הרכב. מספר בקבוקים פגעו ברכב ואחד גרם לבערת הרכב בחלקו הקדמי. בהמשך, משנוסעי הרכב נסעו לאחור להימנע מהמארב, יידו הנאשם וחבריו אבנים וזיקוקים לעבר הרכב. במסגרת אישום זה הורשע הנאשם באותן עבירות כבאישום הראשון (עבירה אחת של מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה ועבירה אחת של פעולה בנשק למטרת טרור).

3. במסגרת אירועי **האישום השלישי**, ביום 1/2/17, בסמוך לשעה 17:00, כוח משטרת ליווה צוות הוצאה לפועל לביצוע פעולות גבייה בסילוואן. הנאשם הבחין בג'יפ המשטרה שחנה סמוך לביתו וידה אבן משתלבת שפגעה בג'יפ ולאחר מכן ידה בלון גז אשר אף הוא פגע בג'יפ. נגרם קרע בגג הג'יפ וחלון התנפץ. הנאשם הורשע בגין כך במעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור.

4. הנאשם הנו יליד 20/4/98, בעברו הרשעה בעבירת הפרעה לשוטר (משנת 2017). בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר שירות מבחן. מהתסקיר עולה כי הנאשם ניהל אורח חיים תקין, ומתפקד במישור התעסוקתי תוך שאיפה להמשך לימודים. לאור עמדת הנאשם, הקושי שלו להכיר בחלקים המכשילים בהתנהגותו והקושי לבחון הגורמים ברקע למעשיו, לא בא שירות המבחן בהמלצה בעניינו.

5. **ב"כ המאשימה** הפנתה לכך שמדובר במספר אירועים, חמורים, מעשים שגרמו לתוצאות קשות כאמור באישום הראשון. בגדר האישום השני - נעשו מעשים חמורים כלפי רכב אזרחי, השלכת בקתבי"ם שפגעו ברכב והציתו אותו (האירוע מתועד בסרטון). האירוע השלישי כלל השלכת אבן ובלון גז לעבר ג'יפ מג"ב, תוך שנגרם נזק. ב"כ המאשימה הדגישה כי אף שבאזור ירושלים מעשים ממין זה הם נפוצים, הרי מעשי הנאשם יוצאי דופן לעומת מקרים אחרים: בשלושת המקרים הנאשם הצליח במעשיו, ושני כלי רכב נפגעו ועלו באש. המחוקק החמיר בענישה בגין העבירות בהן הורשע הנאשם, לא בכדי. הערכים המוגנים הם שלום הציבור ובטחונו. לגבי הנזק שנגרם העידו שוטרים שהיו מעורבים באירועים, על חומרתם. באה הפנייה לסרטון שהציג את הפגיעה ברכב האזרחי (וניתן לראות את הלהבה הגדולה שאחזה ברכב לאחר הפגיעה של הבקת"ב). הנאשם שב וחזר על מעשיו במשך שלוש פעמים, לא חדל ממעשיו לאחר האירוע הראשון, לעבירות קדמו תכנון והכנה. חלקו של הנאשם הוא מרכזי - ובאישום השלישי הוא המבצע היחיד, נגרם נזק כבד, מעשיו נעשו ממניע אידיאולוגי כנגד יהודים.

6. לגבי הענישה: ב"כ המאשימה טענה כי המחוקק הביע עמדה ברורה בחקיקת החוק החדש (מאבק בטרור). באה הפניה לשתי החלטות שבאו לאחר חקיקת החוק במקרים דומים, אף שבאותם מקרים הבקתבי"ם לא פגעו בכלי הרכב. באה גם הפנייה למקרים שטרם חקיקת החוק גם מהם ניתן ללמוד על חומרת הענישה. בהתחשב בכל אלה, המאשימה עתרה למתחם, בגין כל אירוע, שבין 3.5 ועד 7.5 שנות מאסר ויש לצבור העונשים. הוסף כי שותפיו של הנאשם לאישומים 1 ו- 2 הודו במסגרת הסדר והסכמה עונשית בהתאם, והוטלו עליהם 3.5 ו- 4.5 שנות מאסר בפועל (האבחנה ביניהם לאור עברו הפלילי של אחד מהם). (כתב האישום בעניינם תוקן (ר' ת/40)). צמצום עמדתה העונשית של המאשימה בעניינם, נועד למנוע חשיפת העד אבו עיסא ושיטות חקירה, מה שלא היה כך בעניינו של הנאשם. וכן, הנאשם העיד בעניינם כשותף, היה צורך להעיד את אבו עיסא גם בעניינם של שותפיו ולכן באה עמדתה המקלה. עניינו של הנאשם, על כן, שונה, ענישת שותפיו באה במסגרת הסדר טיעון, אין להקיש מעונשם לעניינו, ועקרון אחידות הענישה אינו חל כאן, מה עוד, שהנאשם הורשע באישום נוסף. הנאשם לא קיבל אחריות ולא חסך זמן שיפוטי. יש לראות הרשעתו הקודמת שהיא ממין העניין, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן - אין המלצה בעניינו.

בסופו של דבר, ביקשה המאשימה למקם עונשו של הנאשם באמצעות המתחם ולגזור עליו עונש של 10 שנות מאסר, מאסר מותנה ופיצוי לאזרח מהאישום השני.

7. **ב"כ הנאשם** טען כי לא נגרם נזק בלתי הפיך וקשה ביותר באשר אין ראיה לכך, מה עוד שהיו מעורבים אחרים. וכן, מדוע לא ניתן היה להעיד את אבו עיסא בעניין השותפים כאשר העד העיד כאן. באה הפנייה להחלטה שעסקה בתיקון כתב אישום כנגד מעורב אחר שם התבקש להמשיך בהליך על פי כתב האישום המקורי כנגד האחרים ובית המשפט קבע כי יש להחיל התיקון גם כנגד האחרים. נטען כי יש להחיל החלטה זו (ת"פ 28759-05-15) גם לענייננו, על כן אין לטעון כנגד אחידות הענישה, כפי שטענה המאשימה.

עוד נטען כי טענת ב"כ המאשימה נוגעת למיקום במתחם אך לא לגבי המתחם ונקבעו שלושה תנאים לקביעת מתחם: נסיבות ביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן ורמת הענישה הנהוגה, וכל אלה זהים לעניינם של שותפיו. הסנגור הוסיף כי רמת הענישה שהפנתה אליה המאשימה לא קשורה לענייננו ונוגעת לנסיבות אחרות. לעניין העונש הקונקרטי, קביעת העונש במתחם, אין לזקוף לחובתו של הנאשם אירוע קודם בו ניסה להרחיק שוטר שהיה בביתו שניסה לעצור את אימו. היה צורך וחובה לנהל התיק ואין לזקוף זאת לחובתו של הנאשם. אין מקום לגזור על הנאשם עונש שונה משל שותפיו, ובאשר לאישום השלישי - לא באה כל ראיה לנזק כלשהו. לכן, הנסיבות שאינן קשורות הן כפי של שותפיו. על כן, כך נטען, יש לקבוע מתחם אחד לשלושת האירועים ולפחות לשני האישומים הראשונים.

לעניין המתחם, כאמור, טען הסנגור כי יש לאמץ המתחם שנקבע לעניין השותפים. וכן, עצם גילו הצעיר של הנאשם הנו רלבנטי גם לעצם קביעת המתחם. באה הפניה למחקר שנערך להבדלי ענישה בין יהודים לערבים ולפיו, כך נטען, אזרחים ערבים נענשים בחומרה לעומת עבריינים יהודים (בעבירות זהות), ויש נטייה להחמיר עם אזרחים ערבים, כפי שנאמר באותו מחקר (שהוגש).

על כן, לטענת הסנגור, המתחם הנכון הוא 2-5 שנות מאסר לשלושת האישומים ועל הנאשם יש לגזור עונש של 4 שנות מאסר. עונש זה נגזר גם מענישה ממקרים אחרים (אליהם באה הפניה). כן יש להביא בחשבון שהחוק תוקן לאחר הגשת כתב האישום ותיקים כאלה מתנהלים כיום לפני דן יחיד.

8. **הנאשם**, בדבריו, אמר שברצונו לשוב לביתו וללימודיו, אין לו בעיה עם יהודים ואין לו קשר עם התיק (האמנתם לעדים שבאו ולא לדודים שלי).

דין

9. מעשיו של הנאשם כוונו לשם פגיעה בביטחון הציבור, שלמות האדם וגופו, ופגעו באינטרס הביטחון. הנאשם פעל עם אחרים, בצוותא, שלט עמם בתכנון המעשים בשני האישומים הראשונים וביחד עם חבריו הוציאם לפועל, וביצע באופן בלעדי את המעשים שבאישום השלישי. הנאשם פעל ממניעים עצמאיים, הפעיל שיקול דעת ושם לעצמו מטרה לפגוע בכוחות הביטחון ובתושבים יהודים בשל היותם יהודים. אין מדובר במעשה יחיד אלא בשורת מעשים חמורים וקשים אשר גרמו לשריפה שפרצה בשני כלי רכב ולפגיעה נוספת ברכב שלישי. אמנם הנאשם צעיר לימים, אולם נוכח חומרת המעשים, טיבם, אופיים והיסודות שעמדו בבסיסם והניעו אותם: הרצון לפגוע בכוחות הביטחון באופן חמור באמצעות בקבוקי תבערה שהוצתו ומילאו את מטרם, והשלכת בלון גז, האינטרס הציבורי גובר על הנסיבות האישיות לרבות גילו של הנאשם. המעשים חמורים והעבירות, שהינן גם מעשי טרור, מוסיפות על חומרתם.

לגבי שני האישומים הראשונים המתחם הראוי (בהתחשב גם בכך שמדובר בחוק חדש), הנו 2.5 עד 6 שנות מאסר לכל אישום, ולגבי האישום השלישי, שנה עד שתי שנות מאסר. בנסיבות, ניתן לגזור על הנאשם עונש כולל ואין "להעתיק" לגביו את עונשם של שותפיו אשר הודו והורשעו בהיקף מצומצם ובמסגרת הסדר טעון, על כל המשתמע מכך, לרבות הפנמה וקבלת אחריות. הודאת נאשם במסגרת הסדר טעון גוררת בעקבותיה, בדרך כלל, הקלה בעונש, מה שאין כך בעניינו.

8. בשיקול הכולל אנו גוזרים על הנאשם כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופת חמש וחצי שנים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופה של 10 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. קנס בסך 15,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם עד ליום 31/12/19.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשע"ט, 15 ספטמבר 2019, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד